

Velký spor - mylný světonázor

C. Tinker

Překlad: Pavel Škoda

Zdroj: Proclamation!, 2011/Vol 12, Issue 2

<http://www.lifeassuranceministries.org/proclamation/2011/2/greatcontroversy.html>

Byla květnová sobota r. 1997 a spolu s manželem Richardem jsme naposledy opustili místnost, v níž jsme řadu let působili jako učitelé Sobotní školy. Poslední tři roky jsme systematicky studovali Písmo a jednotlivé adventistické pilíře se nám postupně bortily jeden za druhým. Skončili jsme.

Když jsme jeli domů, Richard řekl: „Alespoň jedinou věc si s tebou odnášíme – ‚Velký spor‘ jako celkový pohled na svět. Ten vše vysvětluje“.

O rok později jsme s hrůzou zjistili, že dokonce i tento prvek učení adventismu není v souladu s evangeliem. Nakonec jsme se tedy vzdali i „Velkého sporu“.

Co je to „velký spor“?

Ellen G. Whiteová (EGW) měla v r. 1858 v Lovett Grove v Ohio dvě hodiny trvajících „vidění o velkém sporu“, které později popsala ve své knize *Velký spor mezi Kristem a Satanem*. Kniha ve stručnosti popisuje realitu z pohledu adventistů takto:

- Před začátkem časů vyvýšil Bůh Otec Ježíše, aby si byli rovni.
- Když Adam s Evou zhřešili, pozval Bůh Otec Ježíše na zasedání své nejvyšší rady a dovolil mu stát se obětí za hřích.
- Boží vyvýšení Ježíše nad Luciefra vzbudilo Luciferovu žárlivost.
- Lucifer se vzbouřil a svedl jednu třetinu andělů v nebi do vzpoury proti Bohu.
- Obvinil Boha z nespravedlnosti, že vydal zákon, který je příliš obtížné dodržet, a přesto požaduje jeho naprostou poslušnost.
- Bůh srazil Lucifera/Satana a jeho anděly na zem.
- Satana svedl Evu a skrze ní pak celé lidstvo k hříchu.¹
- Od té doby spolu Satan a Ježíš vzájemně bojují o duše lidí.
- Bůh na Sinaji vydal svůj psaný záznam svého charakteru, abychom věděli, jak žít.
- Ježíš přišel v hříšném těle, jako měla Marie, aby nám ukázal, že můžeme zachovávat zákon tak, jako On.
- Ježíšova smrt vyvýšila a prokázala správnost Božího zákona.
- Boží lid bude nakonec svobodný od hříchu a prokáže tak, že Boží zákon je spravedlivý a jeho poslušnost dosažitelná.
- Tím, že bude Boží lid dokonale napodobovat Kristův charakter, ospravedlní charakter Boha, prokáže, že Satan je lhář a pomůže tak Ježíšovi zvítězit v konfliktu se Stanem.²
- Ježíš vloží všechny vyznané hříchy na Satana, který je odnese do ohnivého jezera, kde se mu (Satanovi), za ně dostane konečné odplaty.³
- V závěru bude mít Boží lid moc „uspíšit Pánův návrat“ tím, že se odevzdá do služby zvěstování adventistického poselství světu a tím, že bude dokonale zachovávat zákon.⁴
- Demarkační čarou, která odděluje ztracené a zachráněné, je zachovávaní soboty sedmého dne, a naopak účast na nedělních bohoslužbách je znamením šelmy.⁵

Když zakladatelé adventismu přijali vidění z Lovetts Grove jako pravdivé, začali Písmo interpretovat skrze brýle této nové vize a tím upevnili svoji pozici mimo oblast tradiční křesťanské víry. Teorie o vyšetřujícím soudu již dříve nabourala pravdu o Ježíšově plném smíření a nyní (od r. 1858) měli navíc adventisté

¹ EGW, *Velký spor [The Great Controversy]*, pp. 492-504.

² EGW, *Kristova podobenství [Christ's Object Lessons]*, p. 69.

³ EGW, *Patriarch and Prophets [Patriarchové a proroci]*, p. 358. Viz také *Velký spor [The Great Controversy]*, p. 673.

⁴ EGW, *Touha věků [Desire of Ages]*, pp. 633,634.

⁵ EGW, *Velký spor [The Great Controversy]*, p. 605.

k dispozici i kompletní příběh, do něhož mohli zarámovat své vidění reality. Používali stejná slova a stejnou Bibli jako všichni ostatní křesťané, ale těmto slovům přiřadili jiný význam, než jaký měla v běžném křesťanském chápání Písma.

Do dnešních dní se nic z toho nezměnilo. V 8. věroučném článku čteme:

Celé lidstvo je vtaženo do velkého sporu mezi Kristem a satanem, v němž jde o Boží charakter, Boží zákon a Boží svrchovanou vládu nad vesmírem. Tento spor začal v nebi, když jedna ze stvořených bytostí, obdařená možností volby, se začala povyšovat. Stala se satanem, Božím odpůrcem, který do odboje strhl část andělů. Svedl Adama a Evu do hříchu, a tím uvedl ducha vzpoury na naši zemi. Hřích znetvořil Boží obraz v lidech, narušil pořádek ve stvořeném světě a zapříčinil zkázu celé země potopou. Celé tvorstvo pozoruje náš svět, který se stal jevištěm vesmírného sporu, na jehož konci bude Bůh lásky obhájen.⁶

Adventisté potvrzují téma „velkého sporu“ jako centrální

V této postmoderní době adventističtí lídři a autoři shledávají „velký spor“ jako efektivní způsob, jak sdílet adventismus s lidmi, kteří dosud nevěří „absolutní pravdě“.

V listopadovém čísle z r. 2008 časopisu Ministry [Periodikum CASD určené především pro jejich kazatele – pozn. překl.] je článek od Emany Normana o evangelizaci v postmoderní kultuře skrze příběh „velkého sporu“. V tomto článku nazvaném „Oslovení sekulárního světa“, odkazuje Norman na jiný článek nazvaný „Oslovení postmoderní společnosti“, který byl publikován v září 2006 v *Mid-America Outlook* a jehož autorem je přímo editor *Outlooku* Martin Weber. Norman píše:

Držíme však v rukou velmi důležitý klíč – „velký spor“. Tento Bohem předaný příběh... který spojuje příběh z Ráje, který jsme ztratili, s příběhem Ráje, který bude obnoven na nové zemi, velmi dobrým způsobem synchronizuje adventistickou víru. Je charakterizován jako unikátní adventistické poselství, co se týká obsahu i rozsahu, ...[a odpovědi] na mnohé otázky postmoderního myšlení (tj. Kristus a jeho velekněžská služba, nebe a peklo, sobota, stav po smrti atd.)⁷

Norm Gulley nabízí prohlášení s dokonce ještě větším dosahem. Ve svém článku „Kosmický spor“ publikovaném v *Journal of the Adventist Theological Society* (podzim 1996) Gulley píše: „Teologie potřebuje posun od světonázoru na lidské spasení, v jehož centru je člověk, k světonázoru vykresleného „velkým sporem“. Adventisté sedmého dne mají příležitost být těmi, kdo uvede tento průlom v teologii, podobající se Einsteinovu přínosu v oblasti vědy, do celosvětového povědomí.“⁸

Gulley rozvíjí myšlenku, že nejen lidé, ale také obyvatelé jiných planet musí hlasovat, aby ospravedlnili buď Boží spravedlnost nebo Satanova obvinění. Říká:

Je nezbytné, aby byla oznámena pravda o Bohu, Kristu a Satanovi. V kosmickém sporu je obsažen reálný příběh těchto tří. Musí být zjeveno, kým všichni skutečně jsou, aby tak všechny stvořené bytosti, tj. andělé (padlí i nepadlí), lidé (spasení i ztraceni) a nepadlí obyvatelé jiných světů, mohli jednohlasně hlasovat o tom, kdo má pravdu a kdo ne. Zvítězit může pouze jedna strana, avšak hlasovat musí všichni na obou stranách a volba musí být jednoznačná. Učiněno tak musí být zcela svobodně a postoj každého k této věci bude čistě a pouze na důkazech, které obě strany předloží.⁹

Je důležité si uvědomit, že myšlenka „nepadlých obyvatelů jiných světů“ se nachází ve spisech Ellen Whiteové a nikoli v Bibli. Tento předpoklad také odporuje současné vědeckému výzkumu.¹⁰

V r. 2010 vypadlo adventistické nakladatelství Pacific Press kompilaci zpracovanou Herbertem E. Douglassem nazvanou *The Heartbeat of Adventism: The Great Controversy in the Writings of Ellen*

⁶ Adventisté sedmého dne věří [Seventh-day Adventists Believe], vydání z r. 2005, p. 113.

⁷ Norman Erman, „Reaching the Secular World“, *Outlook*, September, 2006.

<http://www.ministrymagazine.org/archive/2008/November/reaching-the-secular-world.html>

⁸ Gulley, Norman, „The Cosmic Conflict“, *Journal of the Adventist Theological Society*, Autumn, 2006, p. 83.

⁹ *Ibid.*, p. 85

¹⁰ Carey, Martin, „Are Other Worlds Watching Us?“, *Proclamation!*, Jan/Feb., 2008, pp. 6-12.

G. White [Srdce tep adventismu: Velký spor v dílech E. G. Whiteové]. Tato kniha organizovaná do 21 kapitol plus index je sbírkou citací ze spisů EGW, které nemají Biblickou podporu, a organizuje je do jednotlivých témat. V této práci uvádím řadu citátů z této knihy.

Následující vyjádření na obalu zmíněné knihy potvrzuje, že téma „velkého sporu“ utváří zásadně adventistický pohled na svět. Autorem vyjádření je Fernando Canale, profesor teologie na Andrews University Theological Seminary. Jeho slova sumarizují adventistický světonázor:

Porozumění... tématu velkého sporu poskytuje upřímně hledajícím nezbytný velký obraz, do kterého mohou zarámovat svoji cestu k pravdě. Mnozí shledají toto dílo užitečné i jako nástroj k objevení skutečného Boha Bible skrytého v bludišti vzájemně si odporujících teologických a pastorálních tradic nahromaděných v průběhu historie křesťanské církve.¹¹

Další tři uvedená vyjádření k Douglassově knize zdůrazňují nezbytnost „velkého sporu“ pro doktrinální učení adventismu, pro získávání jiných křesťanů a za účelem infiltrace křesťanské teologie. Jack Blanco, emeritní profesor Southern Adventist University a autor adventistické „rozšířené a parafrázované“ Bible nazvané Clear Word, říká:

Je to neocenitelný zdroj pro ... porozumění tématu velkého sporu, který proniká celým naším systémem víry – počínaje tím, jak vidíme Boha, hřích a spasení, až ke kosmickým věcem, která ovlivňují naši budoucnost. Je to kniha, která by se měla nacházet v každé škole i osobní knihovně.¹²

Jim Pedersen, prezident Severní Kalifornské konference Adventistů s. d., říká toto:

Téma velkého sporu je jedním ze speciálních přínosů hnutí adventistů sedmého dne, konkrétně v té formě, jaká byla odhalena skrze prorockou službu a spisy Ellen G. Whiteové.¹³

A bývalý ředitel výchovy na Generální Konferenci Adventistů s. d. Humberto M. Rasi napsal:

Tento metanarativ [velký spor] poskytuje všezahrnující rámec, který umožňuje integrovat všechna hlavní biblická témata do jednoho celku... Mez faktory, které tuto knihu činí tak závažnou a aktuální, patří dle mého rychlý růst Církve adventistů po celém světě a potřeba posílit jednotu a zaměření služby jejích členů skrze různé kultury...¹⁴

Proč je to tak důležité?

V průběhu několika minulých týdnů měla Life Assurance Ministries svůj stánek na konferenci jedné dobře známé evangelikální denominace. Nabízeli jsme časopis *Proclamation!* a naše knihy kazatelům a pastorům, kteří zde byli. Někteří projevovali velký zájem seznámit se s pravdou o adventismu a jiní naopak vyjadřovali své přesvědčení, že adventismus není vážným problémem.

Nedostatek zájmu není nic překvapivého, protože adventisté říkají „správná slova“ o křesťanské víře. Uvnitř adventismu se však názory členů na to, čemu osobně věří, často značně liší. Někteří tvrdí, že nevěří v Ellen Whiteovou; jiní říkají, že nemusí zachovávat sobotu proto, aby byli zachráněni, a mnozí zastávají víru, že spasení je pouze a jedině z milosti. Tato slova však, zdá se, znamenají pro adventisty něco jiného, než co znamenají pro ostatní křesťany, kteří je slyší. Například „spasení pouze z milosti skrze víru“ znamená pro adventisty, že je Bůh zachrání milostí, která zahrnuje dar víry v Kristovu moc, která jim pomůže překonat hřích a zachovat zákon, takže budou moci dosvědčit, že Boží zákon je spravedlivý, že Bůh je dobrým Bohem, že Satan je lhář a že oni sami jsou bezpečně spaseni.

Abychom tuto síť předpokladů, kterým adventisté rozumí jako „pravdě“, zjednodušili, budeme dále diskutovat, jak paradigma „velkého sporu“ mněni pravdu o Bohu, Ježíši, člověku a evangeliu a nakonec naše závěry týkající se těchto změněných identit a definic shrneme.

¹¹ Canale, Fernando, endorsement on Herbert Douglass, *The Heartbeat of Adventism: The Great Controversy Theme in the Writings of Ellen G. White*.

¹² Blanco, Jack, professor emeritus, Southern Adventist University and author of *The Clear Word*.

¹³ Pedersen, Jim, president, Northern California Conference of Seventh-day Adventists.

¹⁴ Rasi, Humberto M., former director of education, General Conference of Seventh-day Adventists.

Bůh a Satan: kdo je komu čím povinován?

Úhelným kamenem „velkého sporu“ je jeho omezení Boha – Jeho svrchovanosti, odpovědnosti a identity. Bible učí, že Bůh je jeden (Dt 6,4; Mk 12,29-31; Jk 2,19). Je všemohoucí, svrchovaný a má autoritu nade vším včetně Satana, který nemůže učinit nic, pokud mu to Boží svrchovanost nedovolila. (Jb 1,12; 2,6), a který se musí stáhnout, pokud je mu to nařízeno Boží autoritou (Mt 8,28-34).

Bůh uvalil na hada v Ráji zlořečení a od tohoto nejrannějšího záznamu lidské historie Bůh deklaroval Satanovu porážku skrze potomstvo Evy (Gn 3,15). Není zde ani náznak toho, že by Satan z čehokoliv obvinil Boha. Naopak Písmo identifikuje Satana jako „žalobce našich bratří“ (Zj 12,10) a nikoli Boha. Ve skutečnosti Satan a jeho démoni nyní velmi dobře vědí, že jsou podrobeni jedinému Bohu a nemají vůči němu žádný nárok. Vědí kým Bůh je - a třesou se, protože jsou vůči němu ve vzpouře (Jk 2,19).

Adventismus na druhé straně omezuje Boží moc nad Satanem a přisuzuje Satanovi nelegitimní moc. Bůh je dle učení adventistů zavázán respektovat Satanovu „svobodnou vůli“ a stejně tak i svobodnou vůli předpokládaných obyvatel jiných planet a je také zavázán prokázat, že Satanova předpokládaná obvinění jsou nepravdivá. Ve „velkém sporu“ Bůh limituje svoji moc, takže jeho stvoření má svobodu ho obvinít, zpochybnit a vyšetřovat jeho jednání a nakonec i posoudit jeho charakter. A dále, na základě autority EGW adventismus učí, že Bůh musí Satanovi dovolit uvalit utrpení, těžkosti a smrt, aby přesvědčil lidi a další světy o tom, co je zlé:

[jistá] žena nebyla posedlá duchem, ale Pán trpěl Satanovi, aby zkoušel jeho vůli tím, že na tuto ženu uvalí nemoc; protože Bůh demonstruje charakter svého království před celým vesmírem. Musel mu poskytnout tuto možnost, aby byl odhalen charakter odpadnutí. Obyvatelé nepadlých světů mohli na tomto příkladu vidět vlastnosti Satana a charakter Boha.¹⁵

Písmo však říká toto:

Kvůli svému služebníku Jákobovi, kvůli Izraeli, vyvolenci svému, jsem tě [Kýra] zavola tvým jménem; dal jsem ti čestné jméno, ač jsi mě neznal... Já vytvářím světlo a tvořím tmu, působím pokoj a tvořím zlo, já Hospodin konám všechny tyto věci... Běda tomu, kdo se chce přit se svým tvůrcem, střepe z hliněných střepe! Což smí hlína říci svému tvůrci: „Co to děláš?“ a tvůj výrobek: „On nemá ruce“?... Zemi jsem učinil já a člověka na ní jsem stvořil... Já jsem jej [Kýra] vzbudil ke spravedlnosti a napřímím všechny jeho cesty. On zbuduje moje město, propustí mé přesídence bez placení, bez úplatku,“ praví Hospodin zástupů. (Iz 45,4-13)

Pavel říká o Bohu a jeho svrchovaném postavení nad celým stvořením to samé v Ř 9,17-21. Cituje z výše uvedené pasáže z proroka Izajáše a také z Ex 9,16:

Písmo přece říká faraónovi: „Vyzdvihl jsem tě, abych na tobě ukázal svou moc a aby mé jméno bylo rozhlášeno po celé zemi.“... Snad mi řekneš: „Proč nás tedy Bůh ještě kárá? Může se vůbec někdo vzepřít jeho vůli?“ Člověče, co vlastně jsi, že odmlouváš Bohu? Řekne snad výtvar svému tvůrci: „Proč jsi mě udělal takto?“ Nemá snad hrnčíř hlínu ve své moci, aby z téže hroudy udělal jednu nádobu ke vznešeným účelům a druhou ke všedním? (Ř 9,17-21)

Satan není nezávislým činitelem zla, jehož svobodnou vůli Bůh musí ochraňovat a respektovat. Zlo není rovnocennou, ale opačnou silou k Boží dobrotě. Satana je padlým, hříšným stvořením a je ve vzpouře proti svému svrchovanému Stvořiteli. Satan již byl na kříži odzbrojen a pokořen Ježíšem Pánem (Ko 2,15)

Satan se staví proti Božímu lidu a způsobuje utrpení, ale Písmo nám říká, že toto utrpení přichází pouze s Božím svolením a pro Jeho – a nikoli Satanovy – záměry (Jb 1,12; 2,6; 1 Kor 5,5; 2 Kor 12,7). Bůh není souzen a Satan již odsouzen byl (J 12,31; 16,8-11).

V centru dění pohledu na svět podle „velkého sporu“ je bůh, který Satanovi musí dovolit trápit člověka, aby bylo zřejmé, že tento nebránící se a vše povolující bůh, který miluje své nepřátele, je lepší volbou než asertivní a klamající Satan. Od lidí se očekává, že uvidí, oč je laskavost a mírnost Božího království lepší než Satanova vláda a zvolí si být na Boží straně. EGW říká:

¹⁵ EGW, *Signs of the Times*, April 23, 1896.

A kvůli člověku musí Satanova existence pokračovat. Člověk i andělé musí vidět kontrast mezi Princem světla a princem temnoty. Musí si vybrat, komu budou sloužit.¹⁶

V kostce, „velký spor“ nabízí spasení na základě rozpoznání dobra a zla – je to ozvěna původního pokušení, které nás uvrhlo do duchovní smrti.

Písmo však říká, že Bůh poslal svého Syna, aby nás zachránil (J 3,16.17), takže nás nyní může zachránit z panství temnoty a přenést nás do království jeho milovaného Syna (Kol 1,13). Rodíme se duchovně mrtví v hříchu a jsme tak objektem Božího hněvu (Ef 2,1-3), svojí podstatou patříme do království tmy. Co se týká naší přirozené příslušnosti temnotě, nemáme v tomto ohledu žádnou volbu. Ježíš dokonce řekl, že kdo nevěří ve jméno Božího jednorozeného Syna, je již odsouzen“ (J 3,14.15).

Satan Boha neobvinil z nespravedlnosti ani Bůh nemusí dokazovat svoji nadřazenost nad Satanem. V celém vesmíru není žádná pochybnost o tom, že Bůh je svrchovaný. Je mu podrobena celé stvoření a zodpovídá se mu – a to platí i pro Satana.

„Přepis“ Božího charakteru

Nejen, že „velký spor“ omezuje Boží svrchovanou autoritu a moc nad vším utrpením a zlem, ale také degraduje jeho charakter na cosi, co lze vtěsnat do psaného zákona. EGW řekla:

„Boží zákon je přepisem Jeho charakteru. Vůdce vzpoury byl v opozici k Božímu zákonu a odhalil tak skutečnost, že tyto principy usvědčují každého, kdo je proti zákonu, neposlušný, nesvatý, obviňuje, lže a zabíjí.“¹⁷

Websterův online slovník definuje „přepis“ [angl. „transcript“] takto: „(A) psaná či tištěná kopie: obvykle se jedná o kopii pořízenou na psacím stroji podle slovního diktátu či psané předlohy; (B) oficiální či legální a často i publikovaná kopie: oficiální kopie studentova záznamu sloužícího ke vzdělávání.“

Přepis je tedy přesný duplikát či replika. Obsahuje všechny informace, které se nachází v originálním dokumentu nebo zkušenosti. Zákon (když EGW používá výraz „zákon“, obvykle tím myslí Desatero přikázání) však nemůže obsahovat všechny informace o Božím charakteru a ani to nebylo jeho záměrem. Dokonce, ani když se díváme na celou Tóru s jejími detailními aplikacemi zákona roztroušených po všech Mojžíšových knihách, není zde a ani nemůže být zachycena plnost Božího milosrdenství, milosti, lásky a zaopatření.

Boží charakter se stal zjevným pouze jedenkrát v lidské historii, a to, když se Boží Syn Ježíš Kristus inkarnoval do smrtelného lidského těla a žil mezi lidmi. Pouze o Ježíši můžeme říci, že byl „přepisem“ Božího charakteru (Žd 1,1-3; J 14,9).

Volba výrazu „přepis“ je tedy mírně matoucí. Křesťané mohou říci, že zákon byl „zjevením Božího charakteru“ – a to je pravdivé. Každým slovem, které Bůh pronesl, se nám lidem odhaluje, avšak zjevení či odhalení není to samé jako „přepis“. Boží zjevení se na hoře Sinaj v ohni, bouři a zemětřesení bylo pouze částečným letným pohledem na Boží svatost a jasným signálem, že bez prostředníka se k němu nemůže přiblížit žádný člověk. Zjevení Boží svatosti na hoře Sinaj však bylo zcela odlišné od jeho zjevení se Eliášovi na stejné hoře, které proběhlo tichým a mírným hlasem. „Zjevení“, kterým Bůh sám sebe odhaluje, jsou vždy pouze částečnými vhledy do jeho věčné a neuchopitelné podstaty.

Adventismus pod autoritou výroků EGW, která je považována za „trvalý a významný zdroj pravdy“,¹⁸ mylně ustanovuje světónázor založený na „velkém sporu“ tím, že staví rovnítko mezi zákon a Boží charakter, než aby rozpoznal, že se jedná pouze o jedno ze zjevení Boha. Tento nenápadný předpoklad tak posouvá Boží identitu, účel Kristovy služby a lidské povinnosti.

EGW zúžila zaměření Satanovy vzpoury v nebi a samotný „velký spor“ pouze na zákon.

¹⁶ EGW, *Touha věků [The Desire of Ages]*, p. 761.

¹⁷ EGW, *Signs of the Times*, April 23, 1896.

¹⁸ Viz věroučný článek č. 18.

„Boží zákon byl významným předmětem sporu v nebi. A zůstává velkým předmětem sporu od pádu Satana a bude pokračovat až do velké zkoušky, která viditelně rozdělí na dvě strany přestupníky zákona a jeho loajální zastánce.“¹⁹

Položením rovnítka mezi zákon a Boží charakter činí „velký spor“ předmětem lidské či „andělské“ loajality či vzpoury nikoli Pána Ježíše či trojjediného Boha, ale zákon. Adventisté věří, že zákon je nejvyšší autoritou ve vesmíru a je pro ně nezbytným faktorem při vyhýbání se hříchu a budování jejich dokonalých charakterů. EGW napsala:

Je to Boží morální vláda, která je vládou založenou na rozdílech mezi dobrým a špatným. Zákon je nezbytný k zajištění správného jednání. Boží zákon je vyjádřením Jeho charakteru... vyžadovat od svého stvoření něco menšího než je poslušnost Jeho zákona, by znamenalo zanechat je ve zmaru. Selhat v potrestání za přestoupení zákona by znamenalo uvrhnout do zmatku celý vesmír. Morální zákon je Boží bariérou mezi lidským prvkem a hříchem.²⁰

Ano, je to Bůh sám a ne zákon, kdo je tím, komu máme sloužit. Adventisté, pod vlivem výroků EGW, tvrdí, že hřích Adama a Evy byl přestoupením Božího zákona. Jistě, oni neposlechli zřetelný Boží příkaz, který jim byl dán, ale byl to Bůh, proti kterému se postavili, a ne zákon.

Když Nátan konfrontoval Davida s jeho hříchem proti Bat-šebě a za zaranžovanou vraždu jejího manžela, odpověděl David v Žalmu 51 těmito slovy: „Proti tobě samému jsem zhřešil, spáchal jsem, co je zlé ve tvých očích. A tak se ukážeš spravedlivý v tom, co vyřkneš, ryzí ve svém soudu.“ (Ž 51,6).

Podobně jako David, zhřešili i Adam s Evou tím, že přestali Bohu důvěřovat a poslouchat ho; jejich hřích nebyl proti neosobnímu zákonu, ale proti Bohu, kterého znali. Písmo je této věci jednoznačné – až do Sinaje zákon neexistoval (Ga 3,17; Ř 4,13.14).

A co více, Písmo jasně deklaruje, že spravedlnost, kterou potřebujeme, není spravedlnost z dokonalého dodržování zákona. To, co potřebujeme – a co nám Bůh poskytl v Ježíši Kristu – je „Boží spravedlnost“, která je „bez zákona“ (Ř 3,21). Nejedná se o „vlastní spravedlnost, která je ze zákona, ale tu, která je z víry v Krista – spravedlnost z Boha založenou na víře“ (Fil 3,9)

Jinými slovy EGW se mýlí. Zákon není „Boží bariérou mezi lidským prvkem a hříchem“ ani není „nezbytný k zajištění správného jednání“. Bariérou mezi námi a hříchem je Ježíš; On je tím jediným, bez něhož se neobejdeme, jedině skrze něj můžeme dojít spravedlnosti.

Tím, že z Božího zákona činí „přepis Božího charakteru“, staví „velký spor“ zákon na stejnou rovinu s Bohem. EGW například zákonu přisuzuje obnovující moc, která však ve skutečnosti náleží pouze Duchu Svatému, a tvrdí o něm také, že je příslibem věčného života:

Boží zákon je dán člověku jako plot či štít... poslušnému je příslibem věčného života, protože vyjadřuje principy, které přetrvávají navěky. Kristus přišel, aby demonstroval hodnotu božských principů tím, že odhalí jejich moc pro obnovení lidstva. Přišel nás učit, jak by tyto principy měly být rozvíjeny a aplikovány.²¹

A co více, adventisté také věří, že Ježíš zemřel proto, aby hříšníky obrátil zpět k zákonu. Zachování zákona je postaveno na roveň se stavem, kdy jsme smířeni s Bohem:

Majestát nebes dal Jeho život, aby nás každého zvlášť učinil svým tím, že nás jako přestupníky přivede zpět k věrnosti Božímu zákonu a obrátí hříšníka od jeho nepravosti²²

V parku areálu Andrewsovy univerzity (Teologický seminář Církve adventistů s. d.) se za budovou Pioneer Memorial Church nachází modlitební zahrada, která zobrazuje pohled na realitu tak, jak ji vykresluje „velký spor“. Plaketa u vstupu do zahrady vysvětluje, jak zahrada reprezentuje způsob, kterým člověk zakouší Boha. Uvádím zde stručný výtah z textu uvedeného na této plaketě:

¹⁹ EGW, *Manuscript Releases*, vol. 5. p. 269.

²⁰ EGW, *Signs of the Times*, July 31, 1901.

²¹ EGW, *Education*, pp. 76-77.

²² EGW, *Manuscript Releases*, vol. 14, p. 85.

Když jdeme po obvodu zahrady a hledáme vchod dovnitř, vidíme podium, z něhož lze vidět až za vodu a můžeme si představovat si Boha Otce reprezentovaného v Desateru přikázání... Stále se zužující točitá stezka vede k úzké bráně se třemi kříži. Když stojíte v bráně, nacházíte se v momentu rozhodnutí, zda se přiblížíte ke kříži. Mezi bránou a křížem je schodiště stvoření, jeden schod za každý stvořitelství den [je zajímavé, že v Genesis se píše pouze o šesti stvořitelství dnech a nikoli o sedmi, což je počet schodů v zahradě; sedmý den Bůh již netvořil, ale začal odpočívat]. Schody se rozšiřují a přístup ke kříži se tak zdá být stále snadnější. Protože jakmile se jednou rozhodneme pro Krista, není to již tak těžké pokračovat dále... Když stojíte u paty kříže, představte si Krista... a podívejte se vzhůru... tam čtete slib "Přijdu znovu"... Z druhé strany nás zvou přikázání [jsou u protější stěny zahrady]. Zdá se, že je to dlouhá cesta, podobá se opuštění Země a vstoupení do vesmíru Stvořitele. Cesta od kříže vede přímo k přikázáním Desatera... Přikázání jsou umístěna ve středu kruhu. Jakmile vejde do kruhu, jsme s nimi v blízkém a intimním vztahu a čteme, co Boží ruka napsala před tisíciletími. Prostí a objati Otcovou rukou, jsme v Jeho intimní blízkosti.

Bible hovoří jasně: kříž nás k přikázáním nevede; Ježíšova smrt nepozvedá "Boží zákon do stavu vlastní věčné důstojnosti". Pavel řekl: "... ze skutků zákona ,nebude před ním nikdo ospravedlněn", neboť ze zákona pochází poznání hříchu. Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky" (Ř 3,20.21). A v Ga 3,19 vysvětluje: "Jak je to potom se zákonem? Byl přidán kvůli proviněním jen do doby, než přijde ten zaslíbený potomek;(Ga 3,19). Zákon byl vyhlášen skrze Mojžíše a trval až do příchodu Krista (Ga 3,19, Ř 7,1-7).

A nakonec, Ježíš prohlásil, že k tomu, aby byl člověk přijatelný pro nebe, je třeba znovuzrození a ne loajálnost k zákonu. V J 3,3.6.14.15 říká Nikodémovi: "„Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží... Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch... Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný".

Je to Boží Syn, který je "přepisem" Božího charakteru a nikoli zákon. A On a nikoli zákon je ohniskem a definicí Boží spravedlnosti a jediná cesta k našemu spasení.

Kdo je Ježíš?

„Velký spor“ je založen na tvrzení EGW, že Bůh Otec vyvýšil Ježíše sobě na roveň. Toto vyvýšení v Luciferovi podnítilo žárlivost a odhaluje, že Lucifer měl jisté důvody k tomu, aby věřil, že Bůh k takové počtě může vybrat jeho. To se však nestalo. Zde uvádíme některá tvrzení EGW:

Satanovo postavení v nebi bylo vedle Božího Syna. Byl první mezi anděly.²³

Satan byl kdysi uznávaným andělem v nebi, na stejné úrovni jako Kristus. Jeho výraz, podobně jako ostatních andělů, byl mírný a vyjadřoval štěstí. Jeho čelo bylo vysoké a široké, což bylo známkou inteligence. Jeho vzrání bylo dokonalé; působil ušlechtilě a impozantně.²⁴

Vyvýšení Božího Syna na roveň s Otcem se Luciferovi jevilo jako nespravedlnost, protože on sám sebe vnímal jako toho, kdo byl oprávněn přijmout tuto úctu a výsadu.²⁵

Když Adam s Evou zhřešili, tento vyvýšený Ježíš prosil Otce, aby mu dovolil jít na zem a zemřít za ně. Otec nakonec svolil a

Věčný Otec, ten který se nemění, dal svého jediného Syna. Odtrhl od svých prsou toho, který byl vytvořen k obrazu jeho osoby a poslal ho dolů na zem, aby nám zjevil, jak velmi miluje člověka.²⁶

V paradigmatu „velkého sporu“ není Ježíš věčným všemohoucím Bohem. Naopak to byl Bůh, kdo Ježíše v dávné minulosti vyvýšil na svoji úroveň. Když pak Ježíš přišel na zem, „rozhodl se dobrovolně stát se

²³ EGW, *Selected Messages*, bk. 1, p. 341.

²⁴ EGW, *Early Writings*, p. 145.

²⁵ EGW, *Patriarchs and Prophets*, p. 35.

²⁶ EGW, *Advent Review and Sabbath Herald*, 07-09-1895, "The Duty of the Minister and the People," Par. 14.

člověkem“, aby „v Jeho moci mohli být lidé schopni poslouchat Boha“. ²⁷ Přišel v padlé přirozenosti hříšného člověka. EGW píše:

Tím, že na sebe vzal lidskou přirozenost v jejím padlém stavu, se Kristus ani v nejmenším neúčastnil na jejím hříchu. ²⁸

Kristus na sebe vzal chatrnost degenerovaného lidstva. Jedině tak mohl zachránit člověka z hlubin jeho úpadku. ²⁹

Když přišel Kristus na zem, aby člověku pomohl, nesl hříchy a chatrnost lidské rasy. Kvůli lidem, se vši slabostí padlého člověka, obstál v pokušeních Satana a to všech oblastech, kde může být člověk napaden. ³⁰

V pohledu na svět, jaký poskytuje „velký spor“, není Ježíšovým primárním úkolem být naším zástupcem, ale naším příkladem a tím, kdo obhájí Boží charakter. Je také důležité si uvědomit, že v tématu „velkého sporu“ se předpokládá, že Ježíš zachoval zákon jako člověk, který měl „padlou“ lidskou přirozenost. Proto je jeho příklad demonstrací toho, že svobody od hříchu může dosáhnout každý člověk, pokud se bude modlit a sebeobětovat tak, jako to dělal On. Běžné křesťanské chápání Ježíše jako našeho příkladu však spočívá v tom, že ukázal těm, kteří jsou znovuzrozeni, jak mohou poté, co byli zrozeni z Ducha, žít život závislý na Otci. Adventismus však Ježíše vidí jako příklad, který má hříšný člověk následovat, aby ho Bůh přijal. Zde jsou citáty EGW:

Přišel na tento svět, aby žil zákon jako člověk, a tím aby se prokázalo jako falešné Satanovo obvinění, že člověk není schopen zákon zachovávat. ³¹

Majestát nebes podstoupil úděl člověka, a za stejných podmínek, jaké má běžný člověk k dispozici, obstál v Satanových pokušeních. Stejně tak by měl proti nim dokázat obstát i každý z nás. Byl to jediný způsob, jak se může padlý člověk stát součástí božské přirozenosti. ³²

Slávou Krista je jeho charakter a jeho charakter je vyjádřením Božího zákona. On naplnil zákon v každé jeho jednotlivosti a dal tak světu dokonalý vzor života, kterým ukázal, že je to pro člověka skrze spolupráci s božstvím dosažitelný cíl. ³³

Mohli bychom citovat mnoho dalších podobných citátů EGW, které ukazují, že model „velkého sporu“ vnímá Ježíše jako příklad pro hříšného člověka. Tento nebiblický popis Ježíše je však pouze jednou částí celkového pohledu adventistické víry v Něj. EGW také tvrdí, že Ježíš byl během svého života zde na zemi zkoušen a mohl zhřešit. Například:

Pokoušení, kterým byl Kristus vystaven, byly hroznou realitou. Jako svobodný subjekt byl uvržen do zkoušky a měl svobodu podlehnout Satanovým pokušením a jednat proti Božím záměrům. ³⁴

A přesto Bůh dovolil, aby do světa, kde vládne Satan, přišel Jeho Syn, bezmocné dítě, podrobené lidské slabosti. Dovolil, aby se střetl s nebezpečím, jež přináší život, tak, jako to zakouší každá lidská duše, a aby bojoval boj, který musí bojovat každé lidské dítě, s rizikem selhání a věčné ztráty. ³⁵

Po jistou dobu Kristus procházel zkouškou. Vzal na sebe lidství, aby obstál ve zkoušce a pokušení tam, kde selhal první Adam. Pokud by ve své zkoušce a pokušení selhal, stal by se neposlušným vůči Božimu hlasu a svět by byl ztracen. ³⁶

„Velký spor“ dále učí, že Ježíš zemřel, aby zprostil viny Boží zákon a umožnil nám být dokonalými:

²⁷ EGW, *Signs of the Times*, May 10, 1899.

²⁸ EGW, *Manuscript Releases*, vol. 16, pp. 116, 117.

²⁹ *Ibid.*, p. 117.

³⁰ EGW, *Selected Messages*, bk. 1, pp. 267, 268.

³¹ EGW, *Signs of the Times*, April 7, 1898.

³² EGW, *Selected Messages*, Bk. 1, p. 252.

³³ EGW, *Signs of the Times*, Dec. 12, 1895.

³⁴ EGW, *Selected Messages*, Bk. 3, p. 131.

³⁵ EGW, *The Desire of Ages*, p. 49.

³⁶ EGW, *Signs of the Times*, May 10, 1899.

Když za tebe Kristus položil svůj život, bylo to proto, aby ti poskytl výhodu a předal ti morální sílu.³⁷

Ježíš nesl hříchy světa; odolal kletbě zákona; obhájl Boží spravedlnost. Bylo na něj uvaleno oddělení od Otce, trest za přestoupení, aby vyvýšil Boží zákon a svědčil o jeho neměnnosti. A tím navěky ustanovil spor mezi Satanem a Princem nebes vzhledem k neměnnému charakteru zákona.³⁸

Tím, že podstoupil svojí nekonečnou oběť, Kristus vyvýšil a oslavil zákon.³⁹

Zemřel, aby nastolil smíření a stal se vzorem pro každého, kdo chce být jeho učedníkem.⁴⁰

A nakonec „velký spor“ také obsahuje tvrzení, že Ježíšova prostřednická služba zde trvá pouze po určitý čas a jeho oběť za hříchy skončí, až skončí „velký spor“. EGW říká:

Jeho [Satanovým] cílem, který chce završit je, aby držel člověka v temnotě a nekajícnosti až do doby, kdy skončí Spasitelova prostřednická služba a nebude zde již více žádná oběť za hříchy.⁴¹

Bible však učí, že Ježíš přišel, aby se stal obětí za hříchy jednou pro vždy a jeho kněžství je trvalé. Žije navždy, aby se přimlouval za svůj lid (Žd 8,24.25). On očisťuje naše svědomí „od mrtvých skutků k službě živému Bohu“ (Žd 9,14). Přišel, aby naplnil zákon, a ne proto, aby ze zákona učinil Boží měřítko naší spravedlnosti. Naopak, my „jsme posvěceni, neboť Ježíš Kristus jednou provždy obětoval své tělo“ (Žd 10,10). „Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje.“ (Žd 10,14).

A co více, Ježíš nepřišel v padlé lidské přirozenosti ani nebyl zbaven svého plného Božství a moci (Kol 1,19; 2,9). Nebyl nikdy vyvýšen, aby byl postaven na roveň Bohu, protože On vždy byl věčný a všemohoucí Bůh (Iz 9,6). „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh.“ (J 1,1) Ježíš koneckonců sám sebe označil za Boha slovy „Já jsem“ (J 8,58).

Ježíš je i Stanovým stvořitelem (J 1,3) Nikdy nebyl ve stavu duelu či bitvy se Satanem. Ježíš je Bůh – nikoli archanděl Michael či jiná nižší bytost vyvýšená na Boží úroveň.

.A nakonec, Ježíš přemohl smrt. V Novém zákoně je vzkříšení centrálním tématem a přesto je o tom v paradigmatu „velkého sporu“ pouze letmá zmínka. Písmo nám však říká, že Jeho vzkříšený život je to, co dává život i nám, kteří jsme znovuzrozeni (Ř 5,10; 8,10.11). Nyní sedí na pravici Boží a navždy se za nás přimlouvá (Ř 8,34; Žd 7,25).

Člověk a „velký spor“

Model „velkého sporu“ závisí na víře, že lidé jsou fyzické bytosti bez nehmotné duše. Adventisté v podstatě věří, že hříchy se předávají geneticky. Jejich 7. věroučný článek říká:

I když byli stvořeni jako svobodné bytosti, jsou závislí na Bohu životem, dýcháním a vším ostatním... Když naši první rodiče neuposlechli Boha, popřeli svou závislost na něm, a ... Boží obraz v nich byl porušen, a oni se stali kořistí smrti. Jejich potomci dědí tuto padlou přirozenost s jejími následky, rodí se se slabostmi a náklonnostmi ke zlému.⁴²

Adventisté věří, že „dech života“ je doslovný dech, vzduch, který člověk dýchá. Příkladně to k

„elektrickému proudu, který... mění tichou, šedivou obrazovku v pulsující záplavu barev a dějů, a to vše stisknutím tlačítka barevného televizoru“.⁴³

³⁷ EGW, *Manuscript Releases*, vol. 14, p. 74.

³⁸ EGW, *Signs of the Times*, Feb. 13, 1896.

³⁹ EGW, *ibid.*, July 12, 1899.

⁴⁰ *Seventh-day Adventist Bible Commentary*, vol. 4, 1159

⁴¹ EGW, *The Great Controversy*, p. 581.

⁴² *Seventh-day Adventists Believe*, 2005 ed., p. 91.

⁴³ *Ibid.*, p.94. (str. 111 v českém překladu)

Adventisté dále předpokládají, že Boží obraz v člověku, zahrnuje také fyzickou podobu. V publikaci „Adventisté sedmého dne věří...“ se píše:

Protože Bible učí, že člověk je nerozlučitelnou jednotou těla, mysli a duše, pak musí i tělesný vzhled člověka nějak odrážet Boží obraz. Ale není Bůh duch? Jak může být duch vůbec spojen s nějakým konkrétním tvarem nebo podobou?

I krátké studium Bible ukazuje, že také andělé jsou duchovními bytostmi podobně jako Bůh ... Přesto se vždy zjevují v lidské podobě... Je možné, že duchovní bytost má „duchovní tělo“ s konkrétní postavou a vzhledem... ?

Bible uvádí, že někteří lidé viděli něco z Boží osoby... Kristus je popisován jako „obraz Boha neviditelného“ (Ko 1,15) a „výraz Boží podstaty“ (Žd 1,3). Tato místa naznačují, že Bůh je osobní bytost a má osobní podobu. To by nás nemělo překvapit, protože člověk byl stvořen k Božímu obrazu.⁴⁴

Pohled na člověka optikou „velkého sporu“ předpokládá, že člověk je tělo plus dech a ne tělo s duchem, který umožňuje uctívat Boha (J 4,24), který může být hluboce pohnut (J 11,33) nebo který v okamžiku smrti odchází k Otci (Lk 23,46). Bez ducha člověk nemůže být v doslovném smyslu duchovně mrtvý. Adventisté nevěří, že se lidé rodí porušení, neschopní bez Boží intervence Boha poslouchat a potěšovat ho. Písmo říká, že svojí podstatou jsme „dětmi hněvu“ (Ef 2,3 ČSP), mrtvi v přestoupeních a hříších (Ef 2,1). „nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha; všichni se odchýlili, všichni propadli zvrácenosti, není, kdo by činil dobro, není ani jeden.“ (Ř 3,11.12)

EGW naopak učí, že hřích je naše rozhodnutí:

Satan nemá moc přimět kohokoli k hříchu. Hřích je individuálním činem hříšníka... Pokušení bychom měli být schopni překonat skrze modlitbu a Boží slovo.⁴⁵

Skrze víru a modlitbu může každý dostat požadavkům evangelia. Žádný člověk nemůže být donucen k přestoupení.⁴⁶

Protože adventismus předpokládá mylné pochopení lidské podstaty, má také i mylný názor na postatu Krista. Protože vidí člověka jako fyzickou bytost s „vyššími schopnostmi“ v její fyzické mysli, chápou hřích jako něco, co se přenáší skrze genetické informace. Proto definují padlou a hříšnou podstatu jako zděděnou slabost a náchylnost ke zlému. Proto měl i člověk Ježíš „padlou přirozenost“, ale přemohl pokušení a ukázal nám, jak i my můžeme zvítězit nad hříchem skrze modlitbu a víru.

Bez nehmotného ducha neexistuje žádný způsob, jak jako lidé můžeme být „zrozeni z Ducha“ či „znovuzrozeni“ (J 3,3.5). Nové narození je v adventismu chápáno jako mentální změna, jako osvětlení naší mysli Duchem Svatým, jako rozhodnutí nechat se pokřtít. Protože oni nevěří ve skutečného lidského ducha, nechápou také, že Kristus byl počat s duchovním životem. Byl Božím Synem, nikoli synem Adamovým. Jeho duch byl živý od okamžiku početí skrze Ducha Svatého a byl tak jediným člověkem, který se nepotřeboval znovuzrodit.

Protože „velký spor“ předpokládá, že poslušní lidé prokážou spravedlnost Božího zákona a tím i ospravedlní Boží charakter před přihlížejícím vesmírem, není překvapující, že spasení a naše nejvyšší oddanost jsou definovány zákonem. EGW říká:

Satan prohlašoval, že lidé nemohou zachovat Boží přikázání. Aby toto tvrzení vyvrátil, stal se Kristus člověkem a žil zde život dokonalé poslušnosti a tak dosvědčil hříšným lidským bytostem, nepadlým světům a nebeským andělům, že člověk může Boží zákon zachovat skrze božskou moc, která je v hojnosti poskytována všem, kteří věří.⁴⁷

⁴⁴ *Ibid.*, p. 98 (str. 116 v českém překladu)

⁴⁵ EGW, *Signs of the Times*, Dec. 18, 1893.

⁴⁶ EGW, *Testimonies*, vol. 5, p. 177.

⁴⁷ EGW, *Signs of the Times*, May 10, 1899.

Biblický pohled	Velký spor
Bůh	Bůh
<ul style="list-style-type: none"> • zjeven Ježíšem • svrchovaný nad vším stvořením včetně zla • všemohoucí • nedluží svému stvoření žádné vysvětlení • dal zákon, aby odhalil hřích • dal Syna jako zástupnou oběť za člověka • dal lidem jedinou cestu ke spasení: Ježíše 	<ul style="list-style-type: none"> • zjeven v zákoně • obviněn Satanem z nespravedlnosti • má omezenou moc ochránit svobodnou vůli svého stvoření • musí odpovědět na Satanova obvinění • poslal Ježíše jako příklad, jak obhájit zákon • zachraňuje ty, kteří ctí zákon a napodobují Kristův charakter
Ježíš	Ježíš
<ul style="list-style-type: none"> • věčný Syn, druhá osoba trojice • Bůh inkarnovaný v lidském těle, avšak s nepadlou přirozeností • narozen z živého Ducha – nikdy se nemusel znovuzrodit • oběť jednou pro vždy – zástupná oběť za naše hříchy • náš zástupce, který na sebe vzal Boží hněv za naše hříchy • nemohl zhřešit ani nemohl selhat ve své misi 	<ul style="list-style-type: none"> • vyvýšen na roveň Bohu a tím vzbudil žárlivost Lucifera • inkarnován do hříšného těla s padlou přirozeností • měl zděděnou náklonnost ke zlému, a přesto odolal hříchu • je naším příkladem; ukázal nám, jak překonat hřích • za naše minulé hříchy zaplatil cenu • pokud by zhřešil, nevěděl by, že mohl být vzkříšen • jeho prostřednická a záslužná služba jednou skončí
Člověk	Člověk
<ul style="list-style-type: none"> • stvořen jako duchovní bytost k Božímu obrazu • má nemateriálního ducha odděleného od smrtelného těla • narozen s duchem mrtvým kvůli hříchu; podstatou je hříšník • neschopen odolat pokušení a to ani skrze modlitbu • zachráněn pouze milostí, pouze a jedině skrze víru v Krista • znovuzrozen z Ducha a zachráněn z moci temnoty • duch je obživen skrze Ježíšův vzkříšený život 	<ul style="list-style-type: none"> • stvořen k Božímu fyzickému obrazu • nemá nehmotného ducha (podobně jako zvířata) • narozen se zděděnou náklonností k hříchu • musí se učit modlit se jako Ježíš a tak odolávat pokušení • jsou mu odpuštěny minulé hříchy, spasen bude, pokud setrvá ve stále poslušnosti • umírá, aniž by měl jistotu, že byl spasen • poznání, zda je spasen, přinese až Ježíšův příchod
Evangelium	Evangelium
<ul style="list-style-type: none"> • Ježíš zemřel, byl pohřben a vzkříšen třetí den; mise skončena • Ježíšova krev byla zástupnou obětí za naše hříchy • Ježíš je obětním beránkem • Ježíšův vzkříšený život je to, co dává život našemu duchu • jsme zachráněni skrze pokání a přijetí Pána Ježíše Krista a jeho oběti. • jsme zpečetěni Duchem Svatým, který v nás přebývá: znovuzrozeni • Boží Duch v nás je garantem naší věčné perspektivy 	<ul style="list-style-type: none"> • Ježíš zemřel za hříchy; od r. 1844 nabízí svou krev v nebi • Ježíšova krev je „zálohová platba“ za naše hříchy (tj. za porušení zákona) • obětním beránkem je Satan • jsme zachráněni, pokud dokonale napodobujeme Kristův charakter (zákon) • vzkříšení je pouze zaslíbením, že jednou budeme znovu stvořeni • jsme zapečetěni či označeni tím, že zachováváme sobotu • v průběhu posledního souzení budeme bez prostředníka

Závěrečné shrnutí

Abychom jasně viděli, jak paradigma „velkého sporu“ deformuje pohled adventistů na realitu, shrňme si nyní předtím, než učiníme závěrečný finální pohled na tento mylný adventistický světonázor, to, co jsme doposud zjistili.

„Velký spor“:

- Závisí na mimobiblických spisech Ellen Whiteové, které jsou považovány za „trvalý a významný ukazatel k pravdě“.
- Učí „jiného Ježíše“, takového, který není všemocným Bohem, „Já jsem“, ale někým nižším, kdo na sebe vzal lidskou přirozenost, procházel zkouškami a mohl zhřešit a tím ohrozit existenci vesmíru a Boha samotného.⁴⁸
- Falšuje Boží osobou a jeho identitu tím, že jeho charakter staví na roveň zákonu.
- Dává Satanovi nelegitimní moc a svobodu.
- Tvrdí, že Bůh je zavázán odpovídat Satanovi.
- Říká, že Kristovo smíření nebylo dokončeno na kříži, ale stále pokračuje v průběhu údajného sporu.
- Učí, že Kristova prostřednická služba skončí a pak již dále nebude žádná oběť za hřích.
- Nahrazuje Ježíše jako našeho zástupce za Ježíše jako náš příklad.
- Za obětního beránka, na něhož budou nakonec vloženy všechny hříchy zachráněných,⁴⁹ nepovažuje Ježíše, ale Satana.
- Falšuje podstatu člověk tím, že popírá existenci lidského ducha.
- Tvrdí, že „Boží spravedlnost“ je poslušnost Desateru přikázání.
- Zaměňuje znovuzrození z Ducha Svatého za konverzi k adventismu a za zachovávání zákona.
- Říká, že spasení závisí na našem rozpoznání dobrého a zlého, abychom se mohli správně rozhodovat.
- Nahrazuje Ježíše Pána jako test naší víry požadavkem loajality k učení adventismu.

Žít v klamném pohledu na svět

„Velký spor“ je adventistickou definicí reality. Podobně, jako se všichni učí, že tráva je zelená, tak se adventisté učí, že Bůh identifikuje sám sebe se zákonem. Protože zákon je přepisem Božího charakteru a protože Satan řekl, že zákon není spravedlivý, je jedinou nadějí člověka poznání, co je dobré a co zlé, aby mohl činit správná rozhodnutí.

Adventisté sice používají ve svých odkazech na Boha a spasení všechny běžné křesťanské výrazy, avšak obsah, které tyto výrazy nesou, sami pro sebe předefinovávají skrze paradigma „velkého sporu“. Věří, že jejich vlastní replikace Ježíšova poslušného charakteru nakonec přivede „velký spor“ k jeho závěru a tak budou mít moc obhájit Boží jméno a odhalit Satana jako podvodníka. Satan je proto neúnavný ve svém provokování a klamání těch, kteří touží sloužit Bohu a zároveň před nimi stále stojí Ježíš jako neustálý příklad dokonalé bezhříšnosti, kterou musí napodobovat. Tímto způsobem se každý člověk stává hráčem ve „velkém sporu“, jak postupně roste v poznání dobrého a zlého, a nese na svých ramenou zodpovědnost za dobrou pověst Božího jména i jeho zákona.

Martin Carey sumarizuje světonázor z pohledu „velkého sporu“ následovně:

Když je redukována Boží svrchovanost, musí naplnit vakuum Satan nebo příroda. Bůh velkého sporu může být obviněn a uvržen do defenzivy skrze „významný“ soud, který může dokonce prohrát. Je nám však také řečeno, že přirozené a morální zákony jsou svrchované. Nemohou být zpochybněny a nemohou nikdy selhat. Zákon zde tak reprezentuje vyšší realitu, než jakou je Bůh sám. Velký spor vytváří dualistický vesmír, který limituje Boží moc a vládu a rozšiřuje moc Satana a zákona. Bůh se zde musí Satanovi odpovídat a my musíme odpovídat zákonu. Bůh potřebuje nižší bytosti, jakými jsou Ježíš a lidský „ostatek“ k tomu, aby ospravedlnili a zachránili jeho svrchovanost. Teorie velkého sporu odstraňuje všechny rozumné důvody, proč bychom měli věřit jakémukoliv jeho božím proroctví či

⁴⁸ Batchelor, Doug, *The Trinity*, 2009, pp. 29-30.

⁴⁹ Lv 16,22.

zaslíbení úspěchu, protože vždy závisí na lidské poslušnosti a věrnosti. Pochybnosti o tom, že teorie velkého sporu je pomocí, vysvětluje, proč se tak mnoho adventistů stává agnostiky. Jejich bůh již byl diskreditován a sesazen z trůnu.

„Velký spor“ je pouze nedoloženým předpokladem adventistů, kteří ho akceptovali jako pravdu. Jako takový má vliv prakticky na každý aspekt jejich života. Namísto biblického pohledu na lidský hřích a Ježíšovo plné smíření skrze jeho smrt a vzkříšení, nakládá na ramena lidí náklad povinnosti dostát požadavkům pro své spasení. Jejich víra, že mají „pravdu“ a jejich selhání naplnit standardy této „pravdy“, ústí často do zoufalství, deprese a pocitu viny. Mohou používat stejný slovník jako evangelikálové, ale jejich světonázor staví na roveň uctívání Boha a zachovávání zákona. Namísto důvěry v zakončené Kristovo dílo, se namáhají a usilují toto dílo sami dokončit.

V podstatě nepochopili Kristova poslední slova „Dokonán jest“.

Použité zkratky:

ČSP – Český Studijní překlad Bible